Svet
Evropske unije

Bruselj, 19. november 2026
(OR. en)

15010/26

EDUC 424
SOC 689
GENDER 159
JEUN 236
DIGIT 278
EMPL 403

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Sklepi Sveta o izobraževanju in usposabljanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM)

V prilogi vam pošiljamo navedene sklepe, ki jih je Svet (izobraževanje, mladina, kultura in šport) odobril na seji 19. novembra 2026.

PRILOGA

Sklepi Sveta o izobraževanju in usposabljanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM)

SVET EVROPSKE UNIJE –

SE SKLICUJE na besedila, sprejeta v Uniji, o izobraževanju in usposabljanju, STEM ter znanosti za politične zadeve.

IZPOSTAVLJA, da se v teh sklepih „izobraževanje in usposabljanje na področjih STEM“ razume kot priložnosti za učenje in izkušnje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja, vključno z interdisciplinarnimi pristopi.

POUDARJA, da:

1. je cilj evropskega izobraževalnega prostora podpreti razvoj odpornejših in bolj inkluzivnih nacionalnih in regionalnih sistemov izobraževanja in usposabljanja, ki učečim se omogočajo, da razvijejo znanja, spretnosti in kompetence, potrebne za participacijo v družbi; popolna uresničitev evropskega izobraževalnega prostora ostaja glavni cilj evropskega sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju;

2. so v Resoluciji Sveta o drugem ciklu strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora (2026–2030) določeni nadaljnji koraki za navedeno sodelovanje v naslednjih petih letih, pri čemer je kot njegova prva strateška prednostna naloga opredeljena „pismenost, matematika in naravoslovje za vse“ ter določeni cilji na ravni EU kot podlaga za krepitev izobraževanja in usposabljanja na področjih STEM;

3. je v Evropskem stebru socialnih pravic navedeno naslednje: „vsakdo ima pravico do kakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, da ohrani in pridobi znanja in spretnosti, ki mu omogočajo polno udeležbo v družbi in uspešno obvladovanje prehajanja na trgu dela“;

4. je v sporočilu Komisije o uniji spretnosti izpostavljen pomen razvoja spretnosti in kompetenc, potrebnih za uspešno učenje, delo in življenje, pa tudi za konkurenčnost Unije, inovacije, socialno kohezijo ter dolgoročno blaginjo in odpornost;

5. je v nedavnih strateških razpravah o konkurenčnosti, tudi v poročilih Lette[1] in Draghija[2], izpostavljen pomen izobraževanja in usposabljanja, znanja, spretnosti in kompetenc za zeleni in digitalni prehod, raziskave in inovacije ter dolgoročno gospodarsko odpornost;

6. se lahko v okviru izobraževanja in usposabljanja na področjih STEM preko razvoja znanja, spretnosti in kompetenc, potrebnih v številnih sektorjih, vključno s tistimi, ki se soočajo s pomanjkanjem spretnosti, obravnavajo skupni cilji in izzivi držav članic.

PRIZNAVA naslednje:

7. področja STEM so pomemben del vsakdanjega življenja državljanov in državljank, inovacije in raziskave, ki izhajajo s področij STEM, pa še naprej vplivajo na interakcijo ljudi s svetom, podpirajo gospodarski razvoj ter vodijo v ustanavljanje podjetij v ustvarjalnih sektorjih in vzpostavitev uspešnih poklicnih poti;

8. visokokakovostno izobraževanje in usposabljanje na področjih STEM prispeva k osebnemu razvoju, opolnomočenju, izpolnitvi in delovanju z vključevanjem teorije in njeno dejansko uporabo, vzpodbuja radovednost, raziskovanje, reševanje problemov in kritično mišljenje ter druge prečne spretnosti, obenem pa spodbuja sodelovanje pri družbenem, tehnološkem, znanstvenem in okoljskem razvoju;

---

1 Much More Than A Market (Veliko več kot le trg) (Letta, 2024).

2 The Future of European Competitiveness (Prihodnost evropske konkurenčnosti) (Draghi, 2024).

9. pristop vseživljenjskega učenja k STEM na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja od zgodnjega otroštva naprej je pomemben za podporo stalnemu sodelovanju, ki učečim se omogoča, da se prilagodijo spreminjajočim se izzivom in nastajajočim zahtevam glede spretnosti;

10. številne države članice so že sprejele pozitivne ukrepe za okrepitev izobraževanja in usposabljanja na področjih STEM v svojih nacionalnih in regionalnih okvirih;

11. pristop na področjih STEAM (naravoslovje, tehnologija, inženirstvo, umetnost in matematika) lahko podpira inkluzivno učenje z vključevanjem umetnosti, krepitvijo sodelovanja in povečevanjem zanimanja za naravoslovje, tehnologijo, inženirstvo in matematiko, hkrati pa spodbuja oblikovalski način razmišljanja, komunikacijo, reševanje problemov, raziskovanje in ustvarjalnost;

12. transnacionalno sodelovanje, tudi prek vodilnih pobud, kot so zavezništva evropskih univerz, centri poklicne odličnosti in učiteljske akademije Erasmus+, podpira inovacije in izmenjavo dobrih praks, tudi v izobraževanju in usposabljanju na področjih STEM po vsej EU;

13. pomanjkanje kvalificiranih učiteljev, mentorjev in izobraževalcev ter nezadosten dostop do stalnega profesionalnega razvoja lahko omejita zagotavljanje visokokakovostnega izobraževanja in usposabljanja na področjih STEM;

14. mednarodni dokazi, tudi iz OECD, kažejo, da obstajajo možnosti za izboljšanje učnih izidov na področjih STEM po vsej Uniji;3

15. potrebna so prizadevanja za odpravo regionalnih in geografskih ovir, vključno s tistimi, ki vplivajo na podeželska in oddaljena območja, za dostop do visokokakovostnega izobraževanja in usposabljanja na področjih STEM;

16. potrebna so prizadevanja za povečanje participacije in obravnavanje stopenj osipa v izobraževanju in usposabljanju na področjih STEM med učečimi se z različnimi potrebami in med premalo zastopanimi skupinami, zlasti dekleti, ženskami in tistimi, ki so socialno-ekonomsko prikrajšani.

---

3 OECD. 2026. Rezultati raziskave PISA za leto 2025; OECD. 2025. Rezultati PIAAC za leto 2023.

POZDRAVLJA strateški načrt Komisije za izobraževanje na področjih STEM kot prispevek k tekočim razpravam na ravni Unije o krepitvi izobraževanja in usposabljanja na področjih STEM.

SE STRINJA z naslednjim:

17. temelji učenja na področjih STEM se začnejo pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok z igrivimi, raziskovalnimi in starosti primernimi učnimi izkušnjami;

18. šolsko izobraževanje krepi temeljno znanje, spretnosti in kompetence na področjih STEM, tako da učečim se zagotavlja stalne priložnosti na teh področjih;

19. poklicno izobraževanje in usposabljanje (PSI) ter visokošolsko izobraževanje prispevata k učenju na področjih STEM s povezovanjem teoretičnega znanja z uporabo v praksi ter podpiranjem razvoja znanja, spretnosti in kompetenc, pomembnih za najrazličnejše sektorje, vključno s tistimi, ki so potrebni za zeleni in digitalni prehod;

20. v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter visokošolskem izobraževanju je potrebna vrsta načinov za razvoj naprednega znanja, spretnosti in kompetenc na področjih STEM, tudi s specializiranim študijem in raziskave upoštevajočim poučevanjem;

21. učenje odraslih podpira vseživljenjsko interakcijo s področji STEM, kar učečim se omogoča, da vse življenje posodabljajo in razvijajo svoje znanje, spretnosti in kompetence, tudi z različnimi pristopi k izpopolnjevanju in preusposabljanju, kot so mikrodokazila, v odziv na družbene, tehnološke, gospodarske in okoljske spremembe;

22. neformalno in priložnostno učenje dopolnjuje formalno izobraževanje in usposabljanje z zagotavljanjem dragocenih, dostopnih in prožnih možnosti za učeče se vseh starosti za razvijanje spretnosti in kompetenc, pa tudi za vzbuditev zanimanja in pridobitev samozavesti glede področij STEM;

23. pozitiven odnos do STEM je mogoče vzpostavljati že od zgodnjega otroštva naprej ter lahko vpliva na odločitve o učenju, participacijo in napredovanje v izobraževanju in usposabljanju na področjih STEM;

24. zagotavljanje zadostne ravni pismenosti, matematike in naravoslovja za vse je temelj za celotno nadaljnje učenje; ta temelj učečim se omogoča, da razvijejo širše in bolj specializirane kompetence, na primer na področjih STEM;

25. učenje na področjih STEM temelji na obstoječih digitalnih spretnostih in kompetencah ter omogoča razvoj dodatnih digitalnih spretnosti in kompetenc, vključno s tistimi, ki so potrebne za razumevanje in uporabo umetne inteligence ter kritično, etično in odgovorno interakcijo z njo;

26. vse ravni in vrste izobraževanja in usposabljanja prispevajo k spodbujanju kakovosti, pravičnosti, inkluzije in uspešnosti za vse, tudi z zmanjševanjem ovir za participacijo v učenju na področjih STEM;

27. noben učeči se ne bi smel biti prezrt, učenje na področjih STEM pa bi moralo biti dostopno vsem, tudi dekletom in ženskam, fantom in moškim, ljudem, ki se soočajo s socialno-ekonomsko prikrajšanostjo, učečim se z različnimi potrebami ter tistim, ki živijo na podeželskih in oddaljenih območjih;

28. izobraževanje in usposabljanje na področjih STEM lahko zagotovita dostop do izpopolnjujočih poklicnih možnosti in prispevata k rezervi talentov za sektorje STEM.

PRIZNAVA, da:

29. se po vsej Uniji poroča o pomanjkanju spretnosti ter neskladju med ponudbo spretnosti ter povpraševanjem po njih na področjih, povezanih s STEM;

30. se zaradi pojava novih in razvijajočih se sektorjev in poklicev, vključno s tistimi, ki so povezani z zelenim in digitalnim prehodom, povečuje povpraševanje po znanju, spretnostih in kompetencah, povezanih s STEM;

31. večja participacija v izobraževanju in usposabljanju na področjih STEM v vseh življenjskih obdobjih prispeva k bolj inkluzivnemu razvoju znanja, spretnosti in kompetenc;

32. dejavniki, kot so trdovratni spolni stereotipi, zavestna in nezavedna pristranskost, manjša opaznost vzornic na področjih STEM ter napačne predstave o poklicnih poteh na teh področjih, prispevajo k vrzeli med spoloma pri participaciji, zato je treba storiti več za podporo enakim možnostim deklet in žensk za participacijo v učenju na področjih STEM na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja;

33. lahko socialno-ekonomska prikrajšanost močno vpliva na dostop do izobraževanja in usposabljanja na področjih STEM, participacijo v izobraževanju in usposabljanju na teh področjih ter njune rezultate;

34. so za odpravo teh ugotovljenih ovir potrebni trajni in večplastni ukrepi.

POUDARJA naslednje:

35. jasne, inkluzivne in prožne učne poti, ki podpirajo napredovanje in kontinuiteto pri učenju na področjih STEM, učečim se omogočajo prehajanje med različnimi ravnmi in vrstami izobraževanja in usposabljanja ter jih k temu spodbujajo;

36. dostop do visokokakovostnega vseživljenjskega svetovanja učečim se pomaga razumeti poklicne možnosti in napredovanje na področjih STEM, sprejemati informirane odločitve o izobraževanju in usposabljanju, lahko pomaga odpraviti spolne stereotipe, zavestno in nezavedno pristranskost in napačne predstave ter lahko spodbuja bolj inkluzivno participacijo na področjih STEM;

37. inovativni in prožni učni programi, vključno s tistimi z mikrodokazili, lahko podprejo inkluzivno participacijo v učenju na področjih STEM;

38. začetno izobraževanje in stalni profesionalni razvoj učiteljev, mentorjev, izobraževalcev in vodstvenih delavcev sta ključna za podpiranje visokokakovostnega izobraževanja in usposabljanja na področjih STEM, vključno z interdisciplinarnimi pristopi, na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja;

39. sodelovanje med izvajalci izobraževanja in usposabljanja, delodajalci, industrijo in raziskovalnimi organizacijami lahko podpre razvoj talentov na področjih STEM ter regionalnih inovacijskih ekosistemov, hkrati pa okrepi ozaveščenost o poteh in poklicnih možnostih na področjih STEM;

40. sedanji programi in instrumenti Unije, vključno s programom Erasmus+, lahko podprejo učeče se, učitelje, mentorje, izobraževalce, vodstvene delavce in institucije pri krepitvi izobraževanja in usposabljanja na področjih STEM.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE, naj:

41. spodbujajo večjo vključenost v učenje na področjih STEM na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja, tudi s spodbujanjem zanimanja ter pozitivnega odnosa in motivacije med vsemi učečimi se od zgodnjega otroštva, skupaj s ciljno usmerjenimi dejavnostmi ozaveščanja in izmenjave informacij ter interdisciplinarnimi pristopi, da bodo lahko vsi učeči se imeli dostop do izobraževanja in usposabljanja na področjih STEM ter bili na njih uspešni;

42. razmislijo o razvoju ali nadaljnji krepitvi nacionalnega ali regionalnega strateškega načrta ali pristopa za izobraževanje in usposabljanje na področjih STEM;

43. zagotovijo dostopne in inkluzivne priložnosti za visokokakovostno učenje, povezano s STEM, na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja, da bodo vsi učeči se pripravljeni na uspeh v spreminjajočem se svetu;

44. okrepijo prizadevanja za povečanje participacije deklet in žensk v izobraževanju in usposabljanju na področjih STEM s podpiranjem enakih možnosti za vse od zgodnjega otroštva naprej, z obravnavanjem vprašanj, kot je spolna pristranskost, in ozaveščanjem o vzornicah na področjih STEM;

45. odpravijo ovire za participacijo v izobraževanju in usposabljanju na področjih STEM, zlasti za osebe, ki se soočajo s socialno-ekonomsko prikrajšanostjo, učeče se z različnimi potrebami ter tiste, ki živijo na podeželskih in oddaljenih območjih;

46. okrepijo dostop do visokokakovostnih informacij in vseživljenjskega svetovanja o poklicnih poteh in poklicih na področjih STEM ter možnostih in poteh za izobraževanje in usposabljanje;

47. sprejmejo ukrepe za odpravo pomanjkanja usposobljenih učiteljev, mentorjev in izobraževalcev na področjih STEM, tudi z razvojem strategij za njihovo privabljanje, zadržanje in podporo;

48. podpirajo področja STEM v začetnem izobraževanju in pri stalnem strokovnem razvoju učiteljev, mentorjev, izobraževalcev in vodstvenih delavcev, vključno z razvojem dokaze upoštevajočih, interdisciplinarnih in inkluzivnih pedagoških pristopov ter dostopom do ustreznih virov in podpore za poučevanje in učenje.

POZIVA EVROPSKO KOMISIJO, naj v okviru svojih pristojnosti in v skladu z načelom subsidiarnosti:

49. sodeluje z državami članicami, da bi oblikovali in razvili predlagane pobude in ukrepe iz strateškega načrta za izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike;

50. nadalje oblikuje dokazno podlago za STEM na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja z uporabo obstoječih podatkov in izogibanjem dodatnemu upravnemu bremenu ter olajša izmenjavo dobrih praks in vzajemno učenje med državami članicami, tudi v delovnih skupinah, kot del strateškega okvira za evropski izobraževalni prostor;

51. okrepi prizadevanja na ravni Unije za spodbujanje in povečanje inkluzivnega in pravičnega učenja pri izobraževanju in usposabljanju na področjih STEM, tudi za ženske in dekleta, učeče se z različnimi potrebami, tiste, ki se soočajo s socialno-ekonomsko prikrajšanostjo, ali tiste, ki živijo na podeželskih in oddaljenih območjih;

52. podpira države članice z raziskavami, izmenjavo dobrih praks in politik glede zaposlovanja, zadržanja in profesionalnega razvoja učiteljev, mentorjev, izobraževalcev in vodstvenih delavcev, vključno s tistimi, ki poučujejo predmete s področij STEM;

53. spodbuja sodelovanje na ravni Unije med izvajalci izobraževanja in usposabljanja, raziskovalnimi organizacijami, javnimi organi in industrijo, da se okrepijo povezave med izobraževanjem in usposabljanjem na področjih STEM ter nastajajočimi in razvijajočimi se sektorji;

54. nadaljuje prizadevanja za razvoj okvira kompetenc na področjih STEM kot prostovoljne podpore državam članicam pri razvoju učnih programov za izobraževanje in usposabljanje na področjih STEM;

55. okrepi zbiranje podatkov o spretnostih na področjih STEM na ravni Unije, tudi prek evropske opazovalnice za zbiranje podatkov o spretnostih, da bi podprli boljše predvidevanje prihodnjih potreb po znanjih in spretnostih na področjih STEM;

56. okrepi sodelovanje in raziskave Unije glede izobraževanja in usposabljanja na področjih STEM na mednarodni ravni, tudi skupaj z OECD, Unescom in Svetom Evrope.